

CLEVELANDSKA AMERIKA

CLEVELANDSKA
AMERIKA

Excellent advertising

medium.

NEODVIŠEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

ST. 42. NO. 42.

CLEVELAND, OHIO, TOREK, 27. MAJA. 1913.

VOL. VI.

Mestne novice.

Delavske razmere v Clevelandu. Skoro vsak dan dospe v naše mesto kakih 200 novih naseljencev.

DRŽAVA POSREDUJE.

—Država se peča z načrtom, da ustanovi v Clevelandu posebno pisarno, v kateri se bo skrbelo, da se dobi za brezposelne delavce, kolikor mogoče hitro delo. Vsa vprašanja za delom, nasveti in preskrba služb v tej državni pisarni, bo zastoj. V Clevelandu je zadnje čase silno vprašanje za delavci. Največje kompanije ne prestopajo oglašujejo za nove delavce, in na mnogih krajih se z delom ne more takoj naprej, ker je pomanjkanje delavcev. Država bo sedaj to stvar sama v roke vzela s pomočjo delavske pisarne, ki bo preskrbovala delavcem službe in jih primerno razvrstila po raznih delavnicah. V Clevelandu pride skoro vsak dan 200 naseljencev, in večina njih se obrne na posredovalnice za delo, kjer morajo v največ slučajih plačati večjo ali manjšo svoto. Ker pa taki naseljenci večinoma vprašajo v takih posredovalnicah za delo, s katerimi delodajalci nimajo ničesar skupnega, je posledica, da ostanejo delodajalci brez delavcev, slednji pa dela ne dobijo. Tako se je izrazil državni delavski komisar.

—Kolikor se je dalo dosega dognati, je v Clevelandu 93.052 hiš. Te številke so v davčnem uradu. Ko so zadnji cenili lastnino clevelandskih prebivalcev, so našli samo 84.365 hiš. Samo tekom lanskega leta se je nazidalo v Clevelandu nad 2000 hiš. Veljalo so nekaj nad šest milijonov. Letos se gradi mnogo hiš. Mesto se čimdalje bolj razširja na vse strani. Pri takem napredku je mogoče, da bo šel Cleveland leta 1920 nad milijon prebivalcev in postane četrto mesto Zedinjenih držav.

—V Clevelandu sta dva, boja voliča, po imenu Ahasver No. 1. in Ahasver No. 2. V vsak teden enkrat prilezeta na dan v kakem chicaskem listu in razveseljujejo svet s svojimi otročarijami. Ahasver No. 2. je zadnjič napisal sledeče o clevelandskih Slovencih: Neznajca, neži, zabiti repci, nazadnjaki, itd. O podporni organizaciji S. D. Z. ki podpira siromake, bolne brate, udove in sirote, piše ta voliček, da je cokolja! O clevelandskih delegatih pa piše, da so najbolj neumni in telebani. Tako piše ta Ahasver No. 2. Lepo, kaj ne? Lepa sodba o domačih rojakih! Sreča, da teh božjih voličkov nihče ne posluša, ker so preučeni za Cleveland.

—Nesreča, ki bi lahko povzročila mnogo smrtnih je pripetila v soboto zvečer v tovarni Parish in Bingham Co. na Hamilton ave. Razpočil se je kotel, ki je bil napolnjen s stisnjenim zrakom. Ker je bilo že zvečer, ni bilo delavcev v tovarni, razven enega, katerega je eksplozija vrgla skozi vrata na cesto. Teško ranjena so prepeljali v bolnišnico.

—Tekom zadnjih osem let je odposlal sodnik Hadden 225 clevelandskih otrok v zavod za slaboumnne.

—Občinstvo se enkrat opozarjamo na sokolsko veselico 30. maja v J. Grdinovi dvorani. Telovadno in podporno dr. Slovenski Sokol priredi to veselico v korist društvene blaginje. Pod izurjenimi vodstvom so Sokoli zadnji čas ja-

ko napredovali v telovadbi, in vsak udeleženc veselite bo lahko videl javno telovadbo, ki se prične ob 4. uri, dočim se veselica začne ob 2. uri. Slovenci, udeležite se!

—Prijatelj svežega zraka in narave bo gotovo stopil v petek, 30. maja ven v prirodo, da se pokrepa in poživi duha in telo. Najbolj pripravno bo na ta dan, da se udeležite veselice, ki jo priredi dr. Novi Dom, št. 7. SDZ v Nottinghamu pri Drugoviču. Za vsa postrežbo gostov bo najbolje skrbjeno. Rudeče Shore Line kare bodo vozele vsakih petnajst minut, da bo vsakdo lahko neovirano šel na veselčni prostor, kakor tudi ob času prišel nazaj. Posebno so vabljena sobrarska društva.

—Konvencija Slovenske Dobrodelne Zveze se začne 6. oktobra, 1913 ob 8. uri zjutraj v John Grdinovi prostorih. Konvencija se vrši po dnevu in ne zvečer, kot je sklenil gl. odbor na svoji seji 7. maja. Pozivljajo se torej vsa društva S. D. Z., da volijo svoje delegate za drugo redno konvencijo v mesecu juniju in juliju. Imena delegatov morajo biti najkasneje do 5. avgusta v gl. urad tajnika, ker na kasnejša poročila se ne oziroma. Delegat ali delegatinja mora biti član društva, katerega zastopa, izkazati se mora z listino, poslano od gl. urada, kjer se listine dobijo. Društvo ne more voliti namestnika, da bi zastopal društvo na konvenciji. Vsako društvo voli enega delegata na 15 članov ali članic, otroci ne vstanejo. Volilno delegatom in delegatinjam plača Zveza dnevnice pa društva. Dnevnice društva sama določijo. Vsak, ki je voljen delegatom, mora biti 3 mesece član Zveze. Poleg imena delegata naj se naznani tudi naslov. Imena se priobčijo v glasilo Zveze. Frank Hudovernik, tajnik.

—Mr. Geo. Travnikar je že večkrat preskrbel Slovincem kako lepo veselico, in tako je tudi letos obljubil, da naredi nekaj posebnega. Najel je največji potniški parnik, ki plove po jezerih, z imenom "Eastland" in je sklenil privedi Slovincem lep izlet na tem parniku na Cedar Point, in sicer 15. junija. To je nekaj izvanrednega, česar prej še nismo imeli. Udeležiti se lahko 2500 oseb. Za vse bo prostora dovolj. Na parniku samem bo že fina zabava, ker bo igrala ves čas godba in tudi plesalo se bo lahko. Parnik odplove ob pol devetih zjutraj iz Clevelanda, iz Cedar Pointa pa se vrne ob pol petih zvečer, torej je na otoku več kot pet ur časa za zabavo. Vožnja tja in sem stane samo \$1.00. Želimo, da se vzbudi med Slovenci zanimanje za ta izvanredni izlet, kakor ga še nismo imeli. Tike lahko dobite pri Travnikarju ali pa tudi pri nas. Za otroke je vožnja samo 50 centov.

—Dr. Z. M. B. je v nedeljo igralo dve baseball igri, ki so bile obe zgubljene. Prva igra je bila igrana z dr. Edinost, druga z društvom St. Louis. V petek, na Decoration Day bodo igrali na veselici dr. Novi Dom, igralci Z. M. B. in St. Louis. Društvo Edinost pa odide v Detroit, Mich.

—Slov. pevsko društvo "Lira" priredi v nedeljo, 1. junija zvečer v Knausovi dvorani krasno žaloigro v petih dejanjih "Garcia Moreno". V ta namen si je društvo nabavilo krasne kulise. Rojaki Slovinci, ne zamudite te prilike videti lepo prireditve. Na programu so tudi lepe pesni.

—Louis Gornik je na vogal E. 61. ceste in St. Clair ave. uredil fino trgovino z moškimi potrebščinami in čevlji. Rojakiom ga priporočamo.

Huda nesreča.

V Los Angeles se je udril molo pred mestno dvorano, in stotine ljudi je bilo ponesrečenih.

36 MRTVIH.

Los Angeles, Cal., 25. maja. Šestindeset oseb je bilo danes ubitih, skoro same ženske in otroci, ko se je udril mestni molo ali pristaniški jez, in ko je na tisoče ljudi sililo v mestno dvorano. Dosejajo so našli nad 100 ranjenih. Prebivalstvo v mestu je praznovalo takozvani "British Empire Day", in nad deset-tisoč ljudi je hitelo proti mestni dvorani, kjer so se vršili razni slavnostni govori. Toda jez se je skazal preslab za toliko množico. Molo se je naenkrat podal in ljudje so padli eden na drugega v pesek, kakih petindvajset čevljev globok. Zajedno s pristaniškim jezmom, se je podrl tudi kos mestne dvorane in razvaline te dvorane so padle na one ljudi, ki so že ležali na tleh.

Nesreča se je pripetila nekoliko minut pred dvanajsto uro. Parada, katero so priredili angleška društva v spomin rojstnega dneva pokojne angleške kraljice Viktorije, je bila končana, in kakih deset-tisoč ljudi je hitelo proti mestni dvorani, da poslušajo razne govore. Ko je bilo na tisočih ljudi, ki so se jez podpirali, se udali in z velikanskim truščem je zagrmelo lesenje v globočino, pomešano s stokom in krikom žrtev. Vzrok nesreče je, ker je bilo na mostičnem jezu preveč ljudi, in ljudje pa niso bili toliko, ker je čuvaj mesta dvorane pozabil odkleniti vrata, da bi mogli ljudje v dvorano, radičesar se je nabrala velikanska množica ljudi pred poslopjem, ki je prav tik jeza. Če bi bila vrata odprta, tedaj bi ljudje šli v dvorano, in ne bi stali na molu. Ko se je jez podrl, je potegnil za seboj tudi sprednji del velikanske mestne dvorane, in oni, ki so bili najbližji vrat, so padli v globočino za onimi, ki jih je pokopal lesenje jeza.

Poleg tisoč ljudi, ki so se nahajali na pierju, je bilo v bližini še kakih 26.000 ljudi, ki so se solnčili ob morskem bregu. Ko se je zgodila nesreča, je grozen pok naznanjal vsem, da se je moralo pripetiti nekaj strašnega. Govorica se je kmalu razširila na vse strani. Ljudje so začeli bežati, ženske so pa kričale kot historične. Ko je policija prišla bližje, ni mogla ničesar narediti, in telefonirali so na pomoč v Los Angeles, odkoder se je pripeljalo nekaj stotin policistov na avtomobilih. Le s težavo so policisti razdelili tisoče ljudstva, ki se je vedno drenjalo okoli razvalin. Tožbe za nad en milijon dolarjev odškodnine so že vložene. Župan je postavil k razvalinam posebne policiste, ki stražijo noč in dan, da ne pride kdo blizu in bi mogoče hotel odstraniti kaj, kar bi otekočilo preiskavo. Vse stebre mola, ki so bili slabi, so odnesli v mestno ječo, kjer so zaprti pod uradnim pečatom. Velika porota bo določila, kdo je kriv velikanske nesreče. Vojaški krogovi so se izžvičili, da bi se udril še bolj močan molo kot je bil ta, če bi bilo toliko ljudstva naenkrat na njem.

Darila ponesrečenim.

Dayton, Ohio., 25. maja. Razni ljudje so dosedaj nabrali dva milijona dolarjev za ponesrečence ob ohoski povodnji.

Delavska preiskava

Senator Kern je pridno na delu, da prinese na dan vse grozote, ki vladajo v delavskih krajih.

SUŽNJOST.

Washington, 25. maja. Zvezni senat namerava pričeti dvojje preiskavo, ki bodejo dolgo trajale in veljale veliko svoto denarja. Vendar če pomislimo, da se bo ravno potom teh preiskav dokazal marsikak greh napram delavcem, in da bodejo krivci dobili svojo zaslužen kazeno, tedaj so stroški za tako preiskavo opravičeni. Prva preiskava se bo pečala o civilni službi naše vlade. Te službe so bile tako napelane, da so koristile samo republikancem, sedaj pa jih hočejo tako preustrojiti, da take službe ne bodejo odvisne od kake politične stranke, pač pa bodejo nestranske, in bodejo službo dobivali le ljudje, ki naredijo skušnjo in so drugače zmnožni za svoj posel.

Veliko bolj važna pa je druga preiskava, za katero bi se morali zanimati posebno delavski krogi. To preiskavo je povzročil senator Kern iz Indiane. Sprva so hoteli omejiti to preiskavo samo na premo-garske okraje v West Virginiji, kjer vlada že nekaj časa obsedno stanje, toda preiskava se bo pečala z delavskim poslom, ki se je cel državi, in pripoveduje se, da bo prinesla na dan dokaze, ki pričajo, da obstoji v Zedinjenih državah še po mnogih krajih telesno suženstvo, ali peonáža. Beseda "peon" pomeni v Meksiki takega delavca, ki je neprestano dolžan svojemu gospodarju, tako da se dolga nikdar ne more znebiti, in je raditega celo svoje življenje odvisen od njega. Ti peoni so nekaki sužnji gospodarja, in za svoje delo ne dobijo skoro nobene plače. Njih gospodarji jim prodajajo vse življenske potrebščine, in mesto da bi se dolg zmanjšal, vedno narašča s pomočjo sleparije in groženj. Da pa vlada-joh take razmere tudi v Zedinjenih državah, ni nobenega dvoma, in mnogokrat se je to dokazalo tudi že pri kriminalnih obravnava. Posebno izkoriščajo delodajalci inozemce, ki prihajajo sem, in ti, ki ne poznajo razmere in so veseli, če zaslužijo najmanjšo plačo, nimajo nobene pomoči, da bi se rešili, kadar padejo v kremplje delavskih izkoriščevalcev.

Zadnje čase so dobili premo-garski baroni v West Virginiji največ takih delavskih sužnjev iz Baltimora. Če naseljenec podpiše delavsko pogodbo s kompanijo, tedaj je njegova usoda zapечатena. Ko enkrat dospe na mesto svojega dela, tedaj skoro pobegniti ne more več. Gotovega denarja taki ljudje skoro nikdar ne vidijo. Mesto, da bi si kaj prihranili, rastejo njih dolgovi od plače do plače, in vočigled teh dolgov in pogodb, ki so jih podpisali, postopajo delodajalci s takimi delavci kot s sužnji. Državne oblasti ne naredijo ničesar, kot se je ravno sedaj pokazalo pri guvernerju West Virginije, Haetfieldu. On sam ima vloženo mnogo denarja v rudnikih, in kakor hitro so se delavci nečuvnemu izkoriščevalcu uprli, je takoj poslal milico v one kraje, proglasil obsedno stanje in storil vse, da se je zatrl vsak delavski upor. Dalje o tej preiskavi poročamo prihodnjič. Stvar je v resnici zanimiva, ker nekaterim se še sanja ne, v kako suženjskih razmerah žive delavci po nekaterih krajih.

Naročnina \$2.00 na leto.

Sto utonilo.

V pristanišču Smirna v Mali Aziji je ladija zadel ob morskno mino, in nad sto ljudi je utonilo.

IZ INOZEMSTVA.

Smirna, 25. maja. Parnik Nevada je zadel danes popoldne zaporedoma ob tri morske mine in se potopil. Na parniku je bilo nad 200 potnikov, in poročila se, da se jih je samo 80 rešilo. Mine so položili v morje Turki, da bi tako preprečili Grkom priti v pristanišče. Parnik je hotel pravkar iz pristanišča, ko je priplul neki ruski parnik v luko. Nevada se je hotela ogniti ruskemu parniku, in je pri tem prišla na polje min. To je že četrti parnik tekom enega tedna, ki se je na onem mestu radi eksplozije potopil.

Pariz, 26. maja. Včeraj se je zbralo kakih 20.000 socializtov v predmestju, in nad 80 govornikov je psvalo čez vlado, ker je upeljala triletno vojaško službo, mesto dveletne.

London, 26. maja. Balkanski mirovni poslanci so danes naznanili turškimi mirovnim poslancem, da ne zahtevajo ničesar drugega kot to, kar so že predložili. S tem je mir v bližnji bodočnosti skoro gotov.

Chiasso, Svica., 25. maja. Italijanom gre slaba v Tripolitani. Dasiiravno italijanska vlada prikriva vse vesti, vendar se je sedaj zvedelo, da so bili Italijani pri Sidi Garba strahovito tepeni od Arabcev. Italijanska vojska, močna 3000 mož, je v treh oddelkih korakala proti Arabcem. Naenkrat so Arabci skočili iz zase-de proti Italijanom, ki so bili kmalu od vseh strani obdani. Vnelo se je strahovito klanje, tekom katerega so Italijani izgubili nad 1000 mož. Le hiter beg je rešil Italijane popolne uničenja. Italijanski vojniki so se sicer hrabro borili, toda Arabci so jih tako popolnoma oklenili, da ni bilo rešitve.

London, 25. maja. V Viktoriji parku, kjer so se zbrali socialisti in unijski ljudje, da bi imeli demonstracije v prid ženskega glasovanja, je prišlo do krvavega pretepa. Na licu mesta so bile tudi glavne voditeljice bojevitih žensk. Naenkrat se je pa nabrala velikanska množica ljudi, ki so padla po ženskah. Vnel se je splošen boj, tekom katerega so ljudje sufragetam njih obleke popolnoma strgali s telesa. Mnogo žensk je popadalo na tla z otroci v rokah, ki so hodili. Policija je po večjem boju komaj ukrotila razburjene duhove.

Z bombo ubit.

Shanghai, 25. maja. Ko je kitajski general Hsu Pao odprl danes neko škatljo, v kateri je mislil, da je porcelan, je bil ubit, ker v škatlji se je nahajala bomba, ki se je razletela.

—V zalogi imamo posebne listine, katere bo moral imeti vsak gostilničar po novi postavi. To so dovoljenja, ki jih daje starejši svojim mladoletnim otrokom, da smejo hoditi v gostilno po opojne pijače. Vsak gostilničar bo moral imeti za vsakega otroka, kateremu prodaja pijačo, posebno listino ali dovoljenje od staršev. Zadnji teden je policija zaprla že dva gostilničarja, ker nista imela takih dovoljenj. Kdor jih potrebuje, naj se oglasi v naši tiskarni, kjer jih dobi poceni.

Nasi dopisi.

Razna poročila naših zastopnikov in prijateljev iz raznih naselbin po širni Ameriki.

RAZNE ZABAVE.

Pittsburg, Pa. Na Decoration Day, 30. maja, se bo vršila v K. S. Domu velika slavnost povodom obletnice. Ob 10. zjutraj bo maša in po maši prosta zabava celo popoldne. Zvečer ob 8. uri zapoje pevsko društvo "Prešeren", potem bo govoril predsednik Doma. Mr. Zhašnik, potem govori sodnik od tukajšnje Common Pleas sodnije, na to pa zopet zapoje "Prešeren", nakar se prične ples v veliki dvorani. Vstopnina je prosta, razven k plesu, za katerega se računa 25 centov. Ženska v spremstvu moškega, je vstopnine prosta. V nasprotnem slučaju pa mora plačati 25 centov. Povabljeni so vsi Slovenci iz Pittsburga in okolice.

Chicago, Ill. Mogoče vam je že kaj znanega o aferi Rev. Kranjca, ki je bil postavljen nekakim administratorom nad zapuščino ranjega Frank Medosha? Naj vam povem nekoliko. Ranjki Medoch je bil zaupnik J.S.K.J. in Rev. Kranjec, fajmošter v Jolietu, kot upravitelj dobil Jednotne knjige in denar v roke! Tako je imel vpogled v knjige, dasi niti član Jednote ni. Stvar se je vlekla pred sodnijo, in sedaj zahteva Rev. Janec Kranjec \$150.00 od Jednote za "svod" delo. Rev. Kranjec, ki ima itak mnogo denarja, zahteva \$150 od Jednote, ki zbira denar za sirote in udove! Ali je Kristusov nauk, ki pravi, bodite ponižni in preprosti, ne kopirajte bogastva, ker bodele morali vse za seboj pustiti, in nič vam ne bo ostajalo od posvetne slave! Zakaj naj bi JSKJ plačala \$150. Kranjcu? Če to ni graft, potem ne vem kaj je graft.

Kranjec se je najprvo opiral na illinoiško postavbo, ki dovoljuje 6% od vsakega premoženja, ki pride v roko administratorja, pa Kranjec je imel veliko smolo, kajti probatni sodnik ni hotel priznati premoženja JSKJ kot Medoshev inventar, toda Rev. Janec Kranjec kljub temu še vedno kljubuje, ker mu je za denar. Tu je dokaz, katerega ne more nihče ovreči, in tak človek naj potem kritizira dela drugih! Izkušeni advokati so se zjavili, da Kranjec ni opravičen do nobenega delnega plačila, da bo pa mir, so advokati svetovali, naj se Kranjcu plača \$50.00, če že na vsak način hoče imeti, samo da se izognejo tožbi. Rev. Kranjec in njegov advokat pa se ne podasta za manj kot \$150. In ta človek hoče kritizirati poslovanje JSKJ, ki je urozeno in čisto! Človek ki hoče imeti denar od Jednote, ki ga zbira za reveže, dasi ima sam dovolj. Prepustimo nadaljnjo kritiko ljudem.

Vaš prijatelj.

La Salle, Ill. Delniška družba Slovenskega Narodnega Doma priredi 1. junija velik piknik na 16. cesti, kjer je dirkališče. Piknik se vrši v korist blaginje narodnega doma. Vsa slovenska društva se ujudno prosijo, da posetijo v obilnem številu to veselico, in da pristopijo v našo sredino delniške družbe kot delničarji. Če hočemo kaj doseči, moramo skupno delovati, da dosežemo, kar želimo, namreč slovenski dom, ki bo ponos nam vsem. Torč pridružite se in podpirajte sklad. Naj ne bo nobenega izmed Slovinc in Slovinc.

Se en prekop.

Nicaraguanska republika zah-teva od Zedinjenih držav, da zgradijo se en kanal od Atlantika do Pacifika.

SKRAJŠANA POT.

Washington, 25. maja. Nicaraguanska republika po svojem zastopniku, ministru dr. Salvadoru Castrillo, upa, da zgradijo Zedinjene države se en kanal med obema morjem, kateri kanal bo skrajšal oceansko vožnjo za 2000 milj več kakor pa sedajni panamski prekop. Nicaraguanska republika proda za tri milijone dolarjev zemljo Zedinjenim državam, po kateri gradi prekop in Zedinjene države naj bi imele izključno pravico do prekopa. Kanal bi šel ob reki San Juan ter preko jezera Nicaragua. Zajedno ponudijo Nicaraguanci postajo za premog, če so Zedinjene države voljne izvesti načrt. Državni tajnik Bryan je jako zadovoljen z načrtom in se je izjavil, da ni nemogoče, da ne bi Zedinjene države pričele z gradnjo drugega prekopa. Nicaraguanski kanal je nekaka trgovska potreba. Sicer je panamski prekop vojaške in stratežične važnosti, toda če se pomisli, da bi nicaraguanski prekop skrajšal morsko pot za 2000 milj, tedaj je že vredno, da se ga zgradi, in po Bryanovem zatrdilu ni več daleč čas, ko se kaj takega v resnici pripeti. Ko se je v Zedinjenih državah zgradila prva železnica preko kontinenta, se je mislilo, da bo zadostovala, toda potreba je kmalu pokazala, da se gradijo še druge. Ravno tako je s prekopom, kajti panamski prekop radi svoje gradnje bo mogel zadovoljiti le omejenemu delu prometa.

Dr. Castrillo se je sedaj podal v Evropo, da poizve, kakšno mnenje vlada tam glede novega prekopa, in da poizve, če se kje dobi kaj denarja za tak prekop.

Grozen čin ruskih banditov.

Iz Varšave poročajo: V vasi Nowa Grobla pri Berdyczowu so neznani roparji napadli hišo ondotnega židovskega gostilničarja in sicer v času, ko so bili ljudje v cerkvi. Gostilničarja so ubili z železnim drogom, njegovo ženo in štiri otroke so zaklali, najmlajšega otroka-dojenčka so pa napol raztrgali. Roparji so nato oropali hišo ter pobegnili. Aretirali so štiri vaščane, ki so osumljeni, da so sodelovali pri roparskem napadu.

DENARJE V STARO DŌMOVINO pošiljamo:

50 kron	za	10.30
100 kron	za	20.45
200 kron	za	40.90
300 kron	za	61.35
400 kron	za	81.80
500 kron	za	102.25
1000 kron	za	204.00
2000 kron	za	407.00

Poštarina je včeta pri teh svotah. Doma se nakazuje svote popolnoma izplačajo brez vinarja obitka. Naše denarne pošiljave izplačajo c. kr. poštini hranilni urad v 11 da 12 dneh.

Denarje nam pošliti je najpriliježje do \$50.00 v gotovini v priporočeni ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York, N. Y.
ALI PODRUŽNICI
6104 St. Clair ave., N. E.
CLEVELAND, O.
naši naselbini, ki ne bi bil vpisan v knjige delniške družbe. Če potegnemo vsi skupaj, kmalu pridemo do cilja, in se bo lahko reklo, da smo delali za upadek slov. naroda.
Delničar in zastopnik A. A.

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko \$2.00

Za Evropo \$3.00

Za Cleveland po pošti \$2.50

Pozamezne številke po 3 centa.

Dopisi brez podpisa in osebni ne se sprejemajo

Vsa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,

6119 ST. CLAIR AVE. N. E.

CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.

JOHN J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Klarners) in the City of Cleveland and elsewhere. Advertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January 6th 1909, at the post office at Cleveland, O. under the Act of March 3, 1879.

No. 42 Tue. May 27 '13 Vol VI

Dva sleparja.

Prvi slepar je odšel daleč na sever, tam kjer vlada večni led in sneg, kjer se pravi po krajini severni tečaj. Tam je hotel iskati za sebe namišljene slave, da si nikdar tja ni prišel. Drugi pa se je vrgele na zdravniško stroko in je hotel skušati s pomočjo seruma zdraviti jetike. Podal se je v Ameriko, ki je dežela vsemogočnosti, ker je bil prepričan, da dobi tukaj najprolje ljudi, ki mu vrjamejo in jim proda za dobro ceno svoje zdravilo.

Vsako se še dobro spominja slavne afere "dr. Cooka". On je baje bil na severnem tečaju, katerega je "odkril", pa je s tem potegnil cel svet za nos, vrnil se je nazaj med kulturni svet, ki ga je slavil dokler ni spoznal njegove prave sleparije, kar je pa bilo že prepozno, ker med tem časom si je znal prebrisan dr. Cook že napolniti žep z denarjem, tako, da ima dovolj za celo življenje, da si ravno nikdar ni bil na severnem tečaju.

In pred ravno tako afero tudi sedaj stojimo, ki pa bo veliko bolj žalostna kot afera dr. Cooka, kajti dočim je dr. Cook potegnil samo učeni svet za nos, in svet raditega ničesar ni trpel, je potegnil drugi slepar za nos bolnike, ki stojijo na kraju groba, in ki so stavili v njega zadnje upanje, da jim otme življenje in jih reši smrti, kateri so bili nepodbitno izročeni.

Dr. Friedman je pred časom prišel v Ameriko v Zedinjene države in je z velikim pom pom trdil, da je prinesel s seboj zdravilo, ki ozdravi vsakega jetičnega. Po newyorških bolnišnicah je zbral bolnike in jih zdravil, zdravil toliko časa, da so se kmeneč bolniki nazadnje počutili kot pred njegovim zdravljenjem.

Zdravniki, učenjaki, bolniki so prišli iz vseh krajev Zedinjenih držav, da vidijo tega slavnega zdravnika, ki je znal nekaj, česar se še nikomur družemu pred njim ni posrečilo. Pozvana je bila celo zvezna oblast, da se pod njenim nadzorstvom vrši čudovito zdravljenje, kakoršnjega svet še ni videl. In dr. Friedmana so slavili v deveta nebesa po celem svetu. Posebno nemški listi niso mogli nikdar napisati dovolj hvale o tem velikanskem dobrotniku človeštva, ki se je žrtvoval za trpeče ljudi!

In kmalu ste nastale dve stranki, ena izmed katerih je trdila, da je dr. Friedmanov serum uspešen in zdravilen, drugi so pa začeli vedno bolj glasneje govoriti, da je vse skupaj navaden humbug in sleparija, s pomočjo katerega hoče dr. Friedman kovati kapital za sebe.

Poklicana je bila na pomoč zvezna vlada, ki naj po svojih najboljših zdravniških izreče, kaj misli o dr. Friedmanovem zdravilu. In kaj je rekla zvezna vlada? Izjavila se je, da ji ni nikakor mogoče podati kakšnega pravega izvestja, ker vsi dosedajni poskusi seruma, katerega je baje znašel dr.

Friedman, so se izkazali, da nimajo prav nobene zdravilne moči. Minilo bo še mnogo časa, predno bo dr. Friedmanov serum sploh zdravil.

Kdor je pazno zasledoval vso stvar, je takoj spoznal, da stoji za dr. Friedmanom židovski kapitalisti in špekulanti, ki so se dogovorili z dr. Friedmanom, da slednji ustanovi v Ameriki bolnišnice, iz katerih bi špekulanti dobivali ogromne dobičke.

Enako tako bolnišnice so že ustanovili v Denver, Colo., in zdravljenje enega jetičnega bolnika stane \$500. In 36 enakih sanatorijev so načrtovali ustanoviti po celih Zedinjenih državah. Pomislite samo, koliko je jetičnih ljudi na svetu, posebno v Zedinjenih državah, in vsakdo bi rad plačal tako svoto, samo da bi se rešil smrti. Denar pri bolnikih ne igra nobene vloge. Brez ozira na to, če bi bilo zdravljenje uspešno ali ne, židovski špekulanti bi dobili svoj denar. dr. Friedmanu pa bi ostala slava vsaj za nekaj časa.

Konečno pa se nastane vprašanje, zakaj dr. Friedman ni ostal v Nemčiji, če je imel res tako znamenito zdravilo. Nemci bi ga gotovo ravno tako visoko cenili kot Amerikanci, če bi bil Friedman v resnici zdravnik, ne pa navaden slepar. Mnogi najboljši ameriški zdravniki so se že izjavili da z dr. Friedmanovim serumom ne bo nič.

Dr. Cook in dr. Friedman sta le dve prebrisani glavi. Denar sta naredili in denar imata, neumni svet pa plačuje za neumnosti.

Dobre duše.

Ivan Stukelj.

Na sredi neba je zablestel prvi krajec lune. Ob zahodu je zamigljala večernica. Nastopila je prijetna majeva noč.

Ko je sodar Kodrič stopil doma v hišo, mu je veselo naproti prihitelo nekaj otrok s krikom: "Oh, ata, ata, ste nam prinesli kruha, belega kruha? Ata, ata!"

In najmlajši je vmes klical: "Kuka, ata, kuka!"

Kodrič pa se je razjaril: "Kaj kruha! Ali niste večerjali? Vrane nenasitne..."

Sirote so dobile samo malo krompirja v obličah.

"Vrane zijave, jaz vam bom dal kruha!"

In dobri Kodrič je potegnil dolgo brezovko iznad durinih podbojev.

"Čakajte, jaz vam dam kruha..."

Opletel je parkrat okoli sebe s šibo — in v trenutku so bili otroci za pečjo.

Samo najmlajši v zamazani porhantasti srajčki je obstal. Plašno je zrl na razjarjenega očeta z velikimi očmi. Kakor bi si bil svest, da ni ničesar zakrivil, ni zbežal pred očetom.

Pa prišla je mati ter potegnila tega malčka k sebi in ga odvedla v kuhinjo.

Mož pa se je še dalje srdil ter pital otroke s hudimi besedami, hoteč se razporekati tudi z ženo. Ta pa je vedela, da išče objesti, da bi se dodobra razprl in razlil svojo jezo.

Poznala je njegovo navado, ni se hotela potegniti za otroke, ki so od strahu ječali na peči. Vedela je, da bi mu s tem jezo še bolj razvnela in otroci bi čutili njegovo surovost.

Ko ni mož našel nikakega odpora, je godrnjaje poiskal nekaj stare obleke, del si jo pod glavo na klopi ob peči in kmalu trdno zaspal z glasnim smrčanjem.

pa nesem starinco. — Dobro starinco...

"Kakšna je li neki? Malo jo pa le pokusim..."

"A — ha!" se je zadovoljno oddahnil.

"Kakor olje teče po grlu!"

"Rotijca, dobro starinco boš pil..."

Dalje je štorkljal, a zopet se ustavljal.

"Ne vem, kaj me danes tako žeje po grlu..."

Inova je napravil globoko požirek ter se zadovoljno oddahnil.

"Moram dobro zatakni steklenico, da se mi ne razlije dobra kapljica..."

Opotekajoč se je naprej krenjal.

Zopet se je ustavljal in ustavljal ter pokušal starino, ki jo je ženi odmeril.

"Nu, to pa rečem, Vodrin, dobro starinco imaš!"

Predno je prišel do doma, bila je steklenica že prazna.

V koči že ni bilo več luči. Petrkal je na okno. Luč se je zasvetila v malih oknih. Ne dolgo, in žena mu je prišla odpirat.

"Rajdež jo je začel šalivo ogovarjati."

"Molči, molči, polno skrbim, pa naj poslušam tvoje čenče."

"Za tvoje hude besede je čisto prav, da se mi je razlila starinca, ki sem jo kupil za tebe."

"Ravno sem čakala na dobroto, ki bi mi jo ti prinesel, žlobudra pijanska. Kmalu boš pognal kočo po grlu. Potem bo pa tako vsega konec..."

Legla je v borno posteljo. Tiho je zaihtela, a takoj jeznostatisnila oči, kakor da bi hotela ustaviti tok grenkih solz.

Nekaj otrok je ležalo na tleh na razgrnjeni slami. Bili so pokriti z raztrganimi odejami. Drugi pa so spavali kar oblečeni pod klopeh. Zdaj ob svitu luči so se začeli nemirno gibati.

Oče pa je še parkrat stopil po hiši, potem pa upihnil luč ter zlezel na peč.

Hodnik je imel najbližje do doma. Prišel je domu, ko so še vsi bedeli.

Večina pijančkov je po navadi v vinjenosti zgovorna. Take narave je bil tudi mesenar Hodnik, kar je že tičalo v njegovem poklicu.

Otroci so ravno večerjali. Umolknili so, ko je oče vstopil.

Žena mu je prinesla večerjo ter postavila skledo na mizo. Vsi so bili tihi pri mizi.

"No, pa se nič ne reče, če pride oče domov?"

Vsi mogle.

"Ali se ne reče, dober večer, meni očetu?"

Nobenega odgovora.

"Kdo je prišel domu, vas vprašam?"

"Pijanec, zapravljevec je prišel domu!" je ježno vskliknila žena ter se dvignila iz mize, da bi odšla.

"Tako se govori meni? — Kdo je prišel domu, vas vprašam?"

"Pijanec, zapravljevec!" je ponovila žena ter odšla v vejo.

Mož pa ni odjenjal.

"Jaz vas vprašam: Kdo je prišel domu?"

Zopet molk.

"Jaz vas že naučim. Čakajte, nagajivci!"

In potrkal je ob tla z dolgo leskovo palico, kakršno nosijo po sejmihi živinskih barantavci.

"Otroci, na kolena, tu sem pred me!"

Ihteč se je izmetalo iz mize petero otrok v starosti od šestih do enajstih let.

Poklekli so, pa niso mogli govoriti.

Oče pa jim je narekaval rekoč:

"Gospodar je prišel! Naš ljubi atek so prišli!"

Otrokom pa niso mogle besede iz ust.

"Ali boste govorili ali ne?"

"Oh, ata, bodite pametni, pa pustite otroke pri miru!" se zaisi slaboten, hripav glas.

To je bil glas bolnega Tonea, ki je ležal na postelji ob stenih.

"Kaj, ti mi boš ugovarjal?"

Skočil je ježno k postelji ter visoko dvignil palico nad njim: "Ti, ti beš meni kljuboval, ki nič ne delaš? Polegaš samo, klada lena!"

Potem pa je zopet stopil

pred otroke.

"Moj Bog!" je zastekal bolnik ter krenil v glavo v stran.

Kdo je prišel, vas vprašam?

Napol z jokom so odgovorili otroci na očeta ukaz.

"Kakor olje je iznova vstopila mati, poprijela molče otroke, da so se dvignili s tal. Odvedla jih je s seboj v kuhinjo.

Oče pa se je še dalje prerekal s Tonetom.

Ta pa je samo stokal.

"Moj Bog, ata, bodite pametni!"

"Suh kašelj je silil bolnika, le s težavo ga je zadrževal.

Slednjič se je kašelj odkrnil in pognal z vso silo nakvišku.

Bolnik se je z muko nagnil z zglovač čez posteljno stranicu ter se odkušljal. Zagovina v pljuvalniku pa se je — poridečla.

Onemogel se je zopet sklonil na zglavnik ter se poravnal po postelji. Rdečica na licih je izginila. Zaklopil je oči, ki so bile zdaj še bolj udrtje. Podoben je bil mrliču.

Stari pa je utihnil, ko se je dovelj izsrdil.

Zginitil je v stransko izbico.

Črez nekaj časa se je od tam slišalo enakomerno hrkanje in smrčanje v dolgih potegljajih.

Ambrož.

C. Golar.

Siv somrak se je razprostiral pod poletnim nebom; jutro še ni pogledalo iz zaletsov in skozi okence v nizko kmečko hišo, kjer se je dramil kmet Ambrož na nizki skrini, ki jo je bil snoči pognil z debelim suknom in legel nanjo.

Lene sanje so bile v njegovih očeh, vzdignil je glavo in široko zazdehal. Bolele so ga kosti po vsem telesu, zato je mislil, da v pijanosti ni našel postelje in tako prebil noč na trdem pokrovu. Zaklel je jezo, in zamolklo. V tem zasliši v nasprotnem kotu pod uro, ki je enakomerno tolkla svojo pot, težko dihanje in ječanje. Zdaj se je zdramil polnoma in spomnil se je svoje bolne žene. Slonil se je pokonci in poslušal. Slabotni vzdihli so žalostno plavali po izbi, in zdelo se je, da vstajajo sence iz kotov, temne in tihe sence, ter prihajajo k bolni kmetici, in potem se zopet razbeže in škodoželjno skrijejo na vse strani.

Skoro ga je bilo strah in ves siv in blede je bil njegov obraz, ko je stopil k postelji. Vzglavje je bilo obrnjeno od okna in videti je bilo samo neko temno stvar, ki se je lečila od belih blazin in časi nenamoma zadrgetala, in čuden glas se je odrgal od tam. Nagnil se je nižje in zagledal grenko razvlečena usta, motno belini vlažnih oči in razkustrane, potne in umazane lase, ki so se prijemali čela in viseli po licih.

"Polona!"

Poklical je je tiho, in glas se mu je tresel. Bolnica se ni ganila, samo hropenje je za trenotek prenehalo, kakor bi poslušala.

"Polona! ali ti je hudo?"

Vzdihli so bili močnejši in so prihajali kakor odsekanj, stresalo se je vse telo, da je škripala postelja. Poklopil ji je roko na čelo, a jo urno zmaknil. Čelo je bilo mrzlo in neprijetno mokro. Njegov strah se je večal in začel se je skoraj nehoti odmikati od postelje. Poklical je dekle:

"Marijana!"

Dolgo je klical, predno se je prikazala, zaspana in razmršena, spodnjem krilu in golokroka, na pol golih prs.

"Ona umira!" je šepnil z ostrim poudarkom. Kakor da je slišala te besede, je bolnica zastokala glasneje in nato je začela dolgo in tožeče.

"Joj! kje je pa sveča z Višarij?" Dekla je pritekla radovedna k postelji in ves čas zapenjala srajčnik. Njena lica so bila rjava in trda in osuplost je gledala iz oči.

"Kaj ne, Marijana, umira?"

Kmet je pogledal dekle, in ko je videl njene bohotne prsi, se je videl njene bohotne prsi, se

mo. Dekla se ni umaknila in je srepo gledala bolnici v obraz.

"Sveča umira! Kje pa je ta sveča? Ali ni bila v miznem predalu?"

"Hitro, hitro, Marijana, ali ne vidiš, da jo že pri obliva? Precej bo pri kraju. Ali si jo našla?"

Dekla je prihitela s svečo in jo stisnila v roke bolnici, ki je pretrgano sopla in so ji bolestno trgetale prsi. Ali prsti niso hoteli obdržati sveče in so se razklenili drug za drugim in skoro bi se bila užgala postelja.

"Joj, jej, joj, Marijana, sama glej, da bo lepo in mirno umrla, meni se mudi v trg k maši. Nedelja je in potem grem naročit rakev, ti pa glej, da ji bo zvonilo, kot se spodobi. Z vsemi tremi naj ji zvoni, in dolgo."

Ambrož se je med tem napravil, s krcem vode, ki si ga je pluskal v obraz, si je zmil lica in vrat nato stopil k postelji, kjer je ležala bolna žena. Pri kraju je gledala izpod nje rjuha, potegnil jo je k sebi in si obrisal mokri obraz. Dekla je stala ob vzglavju in svetila.

"Ze pojema," je dejala malomarno.

"Oh, kakšna nesreča, kakšna nesreča? Saj pravim!"

Ambrož je mrmral in si tihotrl rjavi obraz, ki je že zdaj gorel v črni rdečici.

"Zdaj pa mislim, da bo kmalu, če sope bolj poredko in tudi slišati je ni več kakor prej."

"Le vse naredi, kot sem naročil, zdaj grem," je dejal kmet pri vratih. "Pa umij jo tudi in preobleci! Pa naj ti kakšna baba pomaga! Svetlo kina baba pomaga! Svočkulja že utegne. Ji bomo pa dali poličke moke za to!"

Ambrož je zaprl vrata za seboj, a čez trenotek se je vrnil kakor da je nekaj pozabil, ter zabčil dekl:

"Veš, s tremi naj ji zvoni, nečem, da bi kdo kaj rekel. V nedeljsko obleko je pa ni treba preobleči. Za hočič je imele novo, in bilo bi je škoda. Delavno vzemi, pa jo pregrni s trišno rjuho!"

Zaprl je vrata in vzdihnil:

"To so križi in skrbil! Kaj vse sem moral prestati s to žensko!" — Zmajal je z glavo in v naglici jo je zagledal pred seboj, kakor je pred tremi dnevi vsa višnjeva v obraz zabuhla in grda, padla s klopi kamor se je zavlekla iz kuhinje. Dekla je vpila na pomoč, a ona je samo grčala in tiščala pene. Prenesel jo je v posteljo in ponoči je bljuvala in ječala, da je bilo groza, in potem se ni več zavedla.

"Na, zdaj je pa umrla," je pomislil. Najbolje bo, da grem sam k cerkovniku in naročim, naj ji zvoni.

Navidez žalosten in potr, se je ustavil pred nizko kajčico in zavpil proti croglim okencem:

"Boštjan, ali spiš?"

Boštjan ni spal, zakaj mahoma se je zaslislal zategnjen, hripav glas:

"Ho — ho!"

In v oknu se je prikazala zmršena, koščena glava, napečtil žil na čelu in dolgih ušes.

"Hudica," je vzdihnil, Ambrož, "zvoniti bo treba."

"Ho. — a zares? Bom pa!"

"Ona mi je umrla. Saj pravim."

"Beži kam!" je osupnil cerkovnik. "A da je res? Kaj ji je pa prišlo na misel?"

"Je že čisto mrtval nič se ne zave in krega se tudi ne več."

"Potlej je pa že res. Bom pa stopil. Ali z dvema?"

"S tremi ji daj, naj se vrag obesi! Ako že mora biti, pa naj bo!"

"Res je taka!"

Ambrož je odšel. In ko je bil že prav sredi pota, odkodet se je odpiral le pogled na dolino, vso zeleno in solnčno, kjer se pretaka Sava v žarečem toku, so zazvonili zvonovi. Ambrož se je oddahnil in snel klobuk:

"No, čast Bogu!"

Hitro in veselo je šel v trg, a mesto k maši jo je zavil k Tramčaku, ki je točil vino v plavi hišici, stoječi tik bele ceste. Ko se je napil in potolažil in razodel pivcem svoje bridkosti, je šel naročit rakev.

Sele poldneva se je vrnil domov, precej pijan in pogumen.

Njegova žena je sedela na postelji in jedla žganjce. Pogledala ga je ježno izpod obrvi, ne da bi izpregovorila besedo. In čez dva dni je bila popolnoma zdrava.

Nekaj iz zanimive zgodovine jugoslovanov.

Kakor že omenjeno, je zgodovina stare Bulgarske dolga vrsta bojev z Bizantincem. Za časa hrabrega kneza Kruma so bili Bulgari neprestani strah Grkov, pozneje so pa pod knezom Borisom sprejeli kršanstvo. Najbolj slaven bulgarski vladar pa je bil Simon Veliki, ki je vladal od 893 do 927. V tem času so bili Slovani na vrhuncu moči. Knez Rurik je osnoval rusko državo, ki je še danes najbolj mogočna v Evropi, na severu pa je cvetela pod Svetopolkom mogočna inčravska država. Hrvatje so bili združeni pod kraljem Tomislavom, najsilnejši med vsemi so pa bili Bulgari, ki so imeli vselej srečo v vojski proti Bizancu. Neštetokrat tepeni Grki so seveda iskali zavestnikov in so jih tudi dobili pri Mažarih, ki so opustošili bul-

Dalje na tretji strani.

Najnovejše za rojake

Jedini naš rojak v Ameriki je dobil priznanje od vlade iz Washingtona, da ima najboljša zdravila kakoršnih še ni bilo.

Alpen tinktura, od katere v 3 dneh prenehajo lasje izpadati in v 6 tednih lepi, gosti lasje popolnoma zrastejo in ne bodo več izpadali in ne siveli. Alpen pomada, od katere moškim v 6 tednih krasni brki in brada popolnoma zrastejo in ne bodo odpadli in ne siveli. Revmatizem, kostibolj, trganje v rokah nogah in krčičah, vam v 14 dneh popolnoma odpravim. Vsakovrstne rane opekline kurja očesa, bradovice, potne noge, ozeblin in vse druge slične bolezni se pri meni hitro ozdravijo. Cenik pošljem za stonj ali pa pridite osebno.

JAKOB WACHIC.

1092 E. 64 Street.

CLEVELAND, OHIO

Prodaja vsakovrstne cigarete.

SLOVENSKA DVORANA,

MIHAEL SETNIKAR,

6131 ST. CLAIR AVE.

Tel. Princeton 1944 L.

Priporoča rojakom in društvom prvo slovensko dvorano v Clevelandu za veselice, igre, za poroke in krstne slavnosti kakor tudi za vse druge prilike. Priporoča svoj dobro urejeni saloon. Svoj k svojim!

SLOVENSKA DVORANA,

MIHAEL SETNIKAR,

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Gla ni sedež: Cleveland, O.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: MART. COLARIC, 16820 Calcutta Ave.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1243 E. 60th Street.
Zapisnikar: JOHN JALOVEC, 1284 East 55th Street.
Blagajnik: MIHAEL JALOVEC, 6124 Spilker Avenue.
Nadzorniki: ANTON OSTIR, 6030 St. Clair Ave.; FRANK ZORIC, 1305 East 55th St.; MIHAEL WINTER, 6030 St. Clair Avenue.
JOHN MAJZEJ, 6128 Glass Avenue.
Porotniki: ANT. AHČIN, 6218 St. Clair Ave.; FR. ZIBERT, 6124 Glass Ave.
Pooblaščenec: ANTON GRDINA, 6127 St. Clair Avenue.
Vrhovni nadzornik: J. M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.
 Vsi dopisi in druge uradne stvari, naj se pošiljajo na glavnega tajnika, denarne nakaznice pa na glavnega blagajnika.
 Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Prave kranjske kose

SE DOBIJO PRI

6105 St. Clair-av. **JOSIP ŽELE, Cleveland, Ohio.**

Posiljajo se tudi po expresu

garsko zemljo ter oblegali Simeona in njegovo vojsko v Sislitriji. Roparskim Mažarom je bilo ležeče samo na plenu, in ko so dcvolj naplenili, so odrinili. Grke je Simeon kmalu strahovito potolkel ter jim tudi vzel Drinopolje. Priliko, da se osveti Mažarom, je kmalu našel. Nemški vladar, ki je živel v močnem sovraštvu z velikomoravsko državo, a je ni mogel premagati, je poklical Mažare na pomoč, ki se tudi takoj šli. Medtem je Simon bulgarski napadel njih naselbine, pobil čuvaje, ki so jih pustili doma in poplenili vso deželo. Ko so Mažari zvedeli, kaj se je zgodilo v njih odsotnosti, so sklenili, da se preselijo in so se znova z vso silo navadili na veliko Moravsko državo: slovensko vojsko so premagali in se naselili v svoji današnji domovini. S to preselitvijo Mažarov so bili Slovani na vse veke razdeljeni v dve skupini: v severne in južne. Simon sam je imel od tega precejšnjo škodo, ker je zgubil vse zemlje severno od Donave, zlasti rodovitno južno Oggersko, kjer je bivalo mnogo Bulgarov. Nešteto Slovanov iz Moravske in Ogrske je zdaj pobegnilo na Bulgarsko, ki je ostalo po padcu veliko-moravske države središče slovenske kulture. Simon je spoznal, da proti severu ne more več prodirati, radičesar je sklenil, da zavzame Carigrad ter si podvrže vse Jugoslovane, ki bi potem ostali združeni v močni jugoslovanski državi. Premagati je moral Bizance, potem Srbe in slednje Hrivate pod Tomislavom. Povod, da napade Grke, je našel kmalu, ko je grški kralj sramotil bulgarske poslane. Štiri leta so se pripravljali na usodno vojsko. Bizantinci so prepeljali iz male Azije silne armade, in iskali so povsod zavznikov, ki bi za hrbtno napadli Bulgare. Grki so pa bili kljub temu strahovito potolčeni, in v starih knjigah se bere: 20. oktobra je bila bitka med Grki in Bulgari, in pe vsemogočni božji volji je pokazala grška vojska hrbet in je začela bežati. Kričali in jokali so, eden je davil drugega, sovražniki so jih pa preganjali in napadli, in tako je nastala krvoprelitje, kakor ga še ni bilo od začetka sveta. Simonu je bila pot v Bizanc odprta, toda prej si je hotel prisvojiti še zapad, predno začne smrtni udarec Bizancu. Ni mu več zadostoval naslov kneza, pač pa se je dal imenovati carja Bulgarov in Grkov, in sam papež mu je poslal krono. Prva naloga Simonova je bila sedaj združiti vse Slované. Ne-složni Srbi mu niso delali mnogo skrbi, težje pa je bilo s Hrvti, ki so bili tedaj vod kraljem Tomislavom na vrhuncu slave. Tedaj je bil ves balkanski polotok razven Carigrada in Hrvatske pod bulgarsko vladjo. Grki so pisali pogledali to slovensko-moč in so se zvezali z nekim srbskim knezom, ki je prišel mesto na prestol v bulgarsko ječo. Silna bulgarska vojska se je valila proti Carigradu ter začela oblegati mesto grške vlade. Carigrad pa ima tako logo, da

ga brez brodovja skoro ni moge premagati, in tudi Simon je kmalu spoznal, da je njegov trud zaman. Sklenil je sicer rza Grke sramo ten mir, srbske kneze pa, ki so začeli medtem zopet proti njemu spletkariti je pa kmalu ugnal, mnogo jih je pa pobegnilo k Hrvatom, kjer jih je kralj Tomislav prijazno sprejel. Raditega se je sklenil Simon mašče vati tudi nad Hrvatmi. Leta 927. je s skrbno izbrano vojsko udaril proti njim, pa je bil strahovito poražen in se je moral umakniti. Te nesreče ni mogel preživeti, in je kmalu potem umrl. Znamenit je bil tudi raditega, ker je bil prvi bulgarski pisatelj in književnik. Po Simonovi smrti so se začele nove prestolne borbe, njegova država se je razdelila v vshodno, ki je kmalu podlegla Grkom, in zahodno, kjer je bilo središče Ogrrov, pa tudi ta del so Grki premagali leta 1014. Grški car Vasilij, kruti zati-ralec Bulgarov, je oslepil 15 ti-so-let ujetnikov, in le vsakega stotega je pomilostil, da je vodil svoje slepe brate domov. Car Samuel je umrl silne žalosti, in vsa Bulgarska je bila sedaj podložna Grkom.

Tudi o hrvatskem kralju Tomislavu pripoveduje zgodovina, da je mnogo storil na kulturnem polju, pa je šel kmalu za Simonom v grob. Pod naslednjimi kralji je Hrvatska nekoliko padla na svojem ugledu, povzdignila se je pa spet, ko so prišli Držislav in njegovi potomci na prestol. Znamenit je Kresimir, ki je premagal Benetke, da so mu morale plačevati davek. Zvonimiru je papež izročil kraljevo krono, s Kresimirjevim umikom pa je leta 1089 izumrla rodbina slav-nih Držimirjev. Sledile so brat-cimorne borbe za prestol, katerih se je poslužil ogrski kralj Vladislav. Dal se je izvoliti za kralja, obljubil Hrvatom polno pravico, pozabil pa je na vsako obljubo, in Hrvatje so postajali vedno bolj odvisni od Mažarov, in še danes se ne morejo otresti njih gospodarstva, ter so pravzaprav pravi mažarski sužnji.

Srbija se je mogočno razvijala pod Stefanom Nemanjem in njegovimi potomci, ki so državo na vse strani povelicali. Ko je Bulgarska začela propadati, je prišla vrsta na Srbijo, ki je dosegla svoj vrhunec pod cesarjem Dušanom Sinlinim. Ta se je oženil z Jeleno, hčerjo bulgarskega carja ter je tako na iztoku pridobil prijatelje in zaveznike. V desetih ljutih bojih je odvzel Grkom vso Macedonijo in Albanijo. Kakor nekdanj Simon Veliki, tako je hotel tudi Dušan silni streti bizantijsko državo ter jo nadomestiti z velikosrbsko. Leta 1336 se je dal v Skoplju kronati za carja srbskega, bulgarskega in grškega. Grki si v svoji zadregah niso znali drugače pomagati, kakor da so poklicali iz Azije Turke na pomoč. Dušan je hotel vzeti Carigrad, in krenil je s silno vojsko tja, toda na potu je umrl. Turki so se ka-kor povodenj začeli razlivati na vse strani, srbski velikaši so po Dušanovi smrti jeli pre-pirati med seboj, in tako so

polagoma sami sebe oslabil. Razdelili so državo na več delov ravno ob času, ko je bila sloga najbolj potrebna, in niti strahoviti poraz, ki so ga doživeli Srbi leta 1371 pri Cer-nomenu od Trkov, jih ni mo-gel zjediniti proti skupnemu sovražniku krščanstva. Knez Lazar je sicer poskusil rešiti Srbijo in se je zavezal z bosens-kim kraljem Tvrdkom ter z bulgarskim carjem Šišmanom, da se maščeje nad Turki. Se enkrat se je pokazalo slovensko orožje v vsej svoji sili. Leta 1387 so bili Turki pri Plončnu tako strahovito tepeni, da jih je od 80.000 ostala komaj pe-tina živa.

Konec prihodnjič.

Mali oglasi.

Dekla za splošno delo in do-bra kuharica dobi takoj službo. Oglasi naj se pri Ant. Kaušek 6202 St. Clair ave.

NAZNANILO.

Iz urada tajnice dr. sv. Ane, št. 4. SDZ se naznanja, da je društvo sklenilo, da se udeležijo veselice, 30. maja, ki jo pri-re-di dr. Novi Dom, št. 7. SDZ v Nottinghamu stop 125 pri J. Drugoviciu. Sestre so prčene, da se polnoštevilno zberejo ob 1. uri v Grdinovi dvorani, vsa-ka s svojo regalijo. Upam, da se vidimo v obilnem številu. Mary Colaric, tajnika.

Službo išče Slovenec v kaki groceriji ali drugi prodajalni. Zmožen angleškega in nemškega jezika. Poizve se pismeno ali osebno pri Louis Tehovnik, 8908 Union ave. S. E. Cleve-land, Ohio. (44)

Službo dobi fant ali dekle v groceriji. Morata biti nekoliko izvežbana. Vprašajte na 5342 Hommer ave. (43)

Dobro ohranjen harmonij, na deset sprememb, je naprodaj pri Geo. Kasonič, 1128 E. 63. cesta. (44)

ZAHVALA.

Spodaj podpisana se srčno zahvaljujem dr. Srca Marije, ki mi je tako točno in pošteno izplačalo delež smrtnine po mo-jem ranjem Feliks, v svoti \$220.00. Vsem Slovenkam pri-porocam to društvo, da obilno pristopajo. Članicam in sestram pa prisrčna hvala. Ivana Kra-maršič.

DR. HOLLANDER, zobozdravnik.

1355 E. 55th st. vogal St. Clair. Vhod nasproti Lake Shore banke. Nad lekarno, kakor dr. Schott. Fri-41-65

Cdda se poceni prodajalna v najem. Pripravna za vsako tr-govino. Vprašajte zvečer na 989 Addison Rd. 43

Išče se dečko za pomočnika v groceriji. Oglasi naj se na 5342 Hommer ave. (43)

Pozor.

Vsem Slovenkam v Newbur-gu in okolici se priporocam za vsa babiška dela. Imam diplo-mo od države Ohio kot prizna-na babica. Slovenske matere, kadar imate porod v družini, obrnite se na mene. Pripravl-jena sem podnevu in ponoči. Julija Akuszewska, 7803 Axtell Rd. Tel. Union 688 W. 48

V najem se odda soba za dva fanta. Vprašajte na 1125 Ad-dison Road. 42

Iščem svojega brata Antona Pakish, slišal sem, da stanuje nekje na Chisholm, Minn. Kdor ve za njegov naslov, naj mi ga blagovoli javiti na moj naslov. John Pakish, Bedford, Ohio. 42

Pozor.

Najbolj moderno popravilja-nje čevljev. Delo se naredi, do-kljer čakate v delavnici, takoj. Rabi se najboljšo usnje. Vse delo garantirano. Najnižje ce-ne. Roos Greco in brat, 5801 St. Clair ave. zraven Turk & Co. 43

POZOR!

Delo dobijo močni in dobri delavci za "fandro" Navadni delavci, dumperji in pomagači molderjev. Oglasijo naj se sa-mo oni, ki hočejo stalno de-lati. The Ferro Machine in Foundry Co. Hubbard ave in 66th St. (43)

Soba se odda v najem brez hrane. 1091 Addison Rd. Vpra-ša se lahko v Kauškovi trgo-vini. (41)

NAZNANILO.

Naznanjam vsem svojim od-jemalcem, da sem se preselil s svojo trgovino, prej na 5823 St. Clair ave. na 6033 St. Clair ave. Priporočam se vsem, da še nadalje ostanejo zvesti odje-malci ko dosedaj, ker bom vsakega postregel po najboljši moči. (43)

LOUIS GORNIK, 6033 St. Clair ave.

Lepo opremljena soba se dobi pri Slovencu na 1016 E. 64th St. Frank Kastelic. (42)

HIŠE NAPRODAJ.

Sedem sob, velik lot na Met-ta ave. Cena \$2300. Takoj \$400. drugo na male obroke. Hiša, sedem sob na 61. cesti, za dve družini, hlev, lep lot. Cena je \$3000, plača se takoj \$500, dru-go na male obroke. Hiša, devet sob, 2. družini, na E. 62. cesti. Lot 40x140, škrljjeva streha, ce-na \$3000. Hiša 13 sob, 3 druž-ine na Standard St. velik lot, rent na mesec \$35, samo \$3600. Lepo urejena hiša na E. 58. ce-sti za 3 družine, škrljjeva stre-ha lep lot. Cena \$4200. Se mno-go drugih hiš. Vprašajte pri John Zulich, 1197 E. 61 St. (46)

VAŽNO ZA NEVESTE!

Kadar potrebujete vaše poro-čne obleke, vence, šopke, šlajar-je in vse drugo, kar nevesta potrebuje, ne pozabite si egle-dati moje fine in moderne pro-dajalne s svežim blagom, kjer dobite najlepšo zalogo svil-eneh oblek in drugih potrebščin.

Vsaka nevesta ima v takim slučaju velike stroške, če pa želite vaše stroške zmanjšati in prihraniti denar, kupite vse, kar potrebujete pri meni, ker cene blagu so vedno najnižje. Za obilen obisk in podpiranje mojega novega podjetja, se najtopleje priporočam in bom tudi vedno hvaležen.

BENO LEUSTIG

6424 St. Clair ave.

Tretja vrata od Addison Rd. (43)

Takoj dobijo delo slovenski mizarji. Stalno delo in dobra plača. Oglasite se pri J. Holat, 3890 Washington Park Bou-levard. (42)

NAZNANILO.

Sestram Slov. Sokolicam, št. 62 SDPZ se tem potom nazna-nja, da se je pri mesečni seji sklenilo, da se korporativno udeležijo veselice, katero pri-re-di društvo Slovenski Sokol, na 30. maja v Grdinovi dvorani. Nazdar! Fany Trbežnik, tajnika.

Dr. M. B. GALVIN, zobozdravnik 7104 St. Clair ave.

Je zopet začel s svojo prakso po tritednski bolezni. Urad je odprt vsak dan od 9. zjutraj do pol devetih zvečer. (44)

NAZNANILO.

Članom dr. Slovenec, št. 1. SDZ se naznanja, da je društvo sklenilo pri mes. seji, da se korporativno udeležijo veselice društva Novi Dom, št. 7. SDZ, 30. maja. Člani so prošeni, da se zberejo ob 1. uri solč. čas v dvorani, odkoder se odpelje-mo na prostor, kjer se vrši ve-selica, stop 125 Shore Line pri Drugoviciu. Bratski pozdrav A. Ostir, tajnik.

Pozor rojaki!

Naznanjam, da bom otvoril 27. maja dobro urejeno groce-rijsko prodajalno zajedno z mesnico, in sicer na 663 E. 160 St. Dobra postrežba in naniž-je cene so jamčene vsem odje-malcem. Priporočam se roja-kom za obilne obiske. S spošto-vanjem Frank Kapel. (45)

Elektrika vam prinese dobro zdravje.

Ali ste dobrega zdravja? Ali so vaša jetra delavna? Ali je vaš sistem v pravem redu?

Ali imate dober apetit? Ali je vaša kri čista in živci normalni?

Ali ne kašljate, imate razne bolečine in boleti?

Ne. — Toda vi želite dobrega zdravja, ker zdravje je naj-večje bogastvo na svetu.

Elektrika, kakor se rabi v moderno urejenih prostorih, povrne zdravje, kakor je pov-rnila tisočerin ljudem v zad-njih dvajsetih letih. Mogoče je izmed njih kaj vaših prijateljev ali sosedov? Njih imena, naslo-vi in pisma zahvale za povrn-jeno zdravje so na razpologo v našem uradu in dobrodošli ste, če jih pridete brati. Ponos-ni smo, kar smo naredili za te uboge bolnike in zadovoljni smo, ker smo dosegli uspeh.

Gotovo, da rabimo mi zdra-vila, rabimo serume, anti-tok-sine in vse najbolj učene meto-de te dežele in Evrope, pač pa mi ne izdelujemo navadnih zdravil, da bi jih napolnjevali s strupom, ki polagoma kra-de zdravje, da človek hira. Mi ne zatremo krasnega naravnega dela; pač pa pomagamo nara-vi najbolj modernim potom, da dobimo svoje prvotno zdravje in živahnost.

Naše zdravljenje zopet po-pravi vaš sistem, in v kratkem času postanejo vaša lica rude-ča, spite dobro, vaš apetit je boljši, na teži pridobite, vaše bočine in kašelj z-gine, in za-čnete se veseliti novega zdrav-ja, z jako majhnim denarjem v primeru s časom in izdatkom.

Zdravljenje, kakor se vrši v naših uradih, ki so največji in najbolj moderno opremljeni v tej deželi, je prineslo zdravje stoterim bolnikom, o katerih so se zdravniki izjavili, da mo-rajo biti operirani, ali pa da bodo umrli, in sicer v zelo kratkem času.

Slučaj revmatizma, bolezni v pljučah, jetrah in nervoznost so se pri nas ozdravili popolnoma. Najboljša zdravljenja se do-godijo med bolniki, ki trpijo v grlu, ledjih ali pljučah, in si-cer pridejo k nam taki bolniki, ki so zgubili že vse upanje, pa so vendar ozdraveli, sedaj de-lajo in se boljše počutijo kot kdaj prej. In ti slučajji so naši najboljši dokazi.

Pridite v naš urad, ne da bi se ozirali, kaj je vaša bolezen. Mi vas popolnoma preiščemo s pomočjo najbolj modernih sred-stev in X žarkov ter z drugimi aparati, in vam povemo, kako si pridobite zdravje z majhnim denarjem.

Uradne ure: Od 9. zjutraj od 4. popoldne. Od 7-8 zvečer. Ob nedeljah od 10-12 zjutr.

Dr. L. E. Siegelstein,

Room 308 Permanent Bldg. 746 Euclid ave.

Austro-Americana S. S. CO.

Direktna vožnja med New Yorkom in Avstro-Ogrsko

Fina podvorba, električna luč, izvrstna kuhinja, pros-to vino, kabine tretjega raz-reda na ladiji Kaiser Franz Joseph I in Martha Washington. Govorijo se vsi avstrijski jeziki. Parniki od-plujejo iz N. Y. ob 3 pop.

ARGENTINA May 28th OCEANIA June 7th

MARTHA WASHINGTON June 14th

Phelps Bros. & Co.

2 Washington St. New York, N. Y. ali pa na priznane agente v Z. D. in Canada

Naša tiskarna je slovenska unijska tiskarna.

Skoro vsakdo rabi plin.

Skoro vsaka družina v Clevelandu rabi plin, v hiši in trgovini.

Zakaj?

Ker plin je cenejši kot premog ali les, ne dela nesnage v hiši, se hitro prižge in ugasne, hrani denar, čas in udobnost. Če ne rabite plina, pridite v naš urad in po-vejte, k j hočete imeti.

The East Ohio Gas Company

1447 EAST 6th STREET

SLOVENSKO PODJETJE

Z naselbino rastejo tudi slovenske trgovine, v katerih dobite danes vse, kar potrebujete za vaš dom in vašo družino.

V naši popolnoma nanovo urejeni trgovini do-bite veliko izbero, pohištva, kakor omare za oble-ko, kuhinjske omare, omare za porcelan, mize, stole postelje, žimnice, posteljne preproge, kovtre, raznovrstni porcelan, kakor krožniki, za meso in juho, razne skledice, vso kuhinjsko opravo, kakor ponve, lonce, nože, vilice, žlice, in še sto in sto raz-nih drugih posod in priprav, ki se rabijo pri hiši.

NAŠA POSEBNOST JE POSODE VSAKE VRSTE PO 10c.

Poleg te trgovine pa imamo tudi POGREBNI ZAVOD. Sprejemamo naročila za kočije in automobile za vse prilike. Cene vedno naj-nižje. Postrežba točna.

Fran Zakrajšek,

SLOVENSKI POGREBNIK IN BALZAMIST. TRGOVINA S POHIŠTVOM.

Tel. Princ. 1276-K 6208 St. Clair-av Tel. Princ. 1278-K

JOHN GORNIK, Slovenski krojač,

6105 ST. CLAIR AVENUE.

Priporočam se vsem rojakom v nakup lahkih, modernih in trpe-
 nih spomladanskih in letnih oblek ter suknj. Prodajam obleke
 po meri in že narajene. Priporočam se slavim slov. društvom
 napravu uniform in izvršujem vsa druga krojaška naročila.
 Priporočam tudi svojo veliko zalogo vseh možkih potrebščin.

Edini založnik vseh sokolskih potrebščin.

Telefon Princeton 2402 W Svoj k svojimi

J. S. Jablonski,

SLOVENSKI FOTOGRAF.

6122 ST. CLAIR AVE. N. E.

Izdeluje slike za ženitbe in družinske slike, otroške slike, po najnovejši modi in po nizkih cenah. Za \$3.00 vrednosti slik (en ducat), naredimo eno veliko sliko v naravni velikosti zastoj. Vse delo je ga-antirano.

SLOVENSKO PODJETJE.

Zavarujem proti ognju in drugim nezgodam. ::

POSEBNOST! Varnostni bondi za društvene uradnike po 25c od \$100.00 na leto. — Javni notar. — Pojama in nasveti zastoj.

August Haffner,

1107 E. 61st St.

OB REKI RIO DE LA PLATA

POTOPIŠNI ROMAN.

OFICIAL KANON MAY

Za "Clevelandsko Ameriko" priredil
L. J. P.

"Moj prijatelj je, in major Cadera je bil blazen dovolj, ker ga je pripeljal sem. Sicer ga brez mene posli sploh ne morejo biti zgotovljeni. Senor Tupido podpisuje kontrakte za sebe, jaz pa v imenu Mr. Hunterja. Vidite torej, da je moja oseba nedotakljiva."

"In kdo bo podpisal od moje strani?"

"Eden vaših zaupnikov, ki ga pošljete v Buenos Ayres. To je prenevarno za mene."

"Pa imate vendar med svojimi ljudmi osebo, ki se ne boji nevarnosti?"

"Dobil jo bom. Sedaj vas pa prosim, da se podate s svojimi tovariši v svojo sobo, dočim jaz posvetujem stemi gospodi."

"Gotovo, senor. Le dovolite nam, da poprej še povemo, kaj imamo proti majorju Cadera."

"Ni potreba."

"Vendar je. Na kratko hočem povedati vse."

In dočim st Jordan vrede, govem vse, kar se je na našem potovanju pripetilo. Major me gleda s smrtonosnim pogledom. Ko končam, pokliče svoje tovariše, da so mi priča za vse, kar sem povedal.

"Kar ste povedali," reče Jordan, "je isto, kar sem slišal od majorja. Vsaka stranka hoče položaj za sebe izkoristiti. Naredimo torej temu konec in mislimo, da se ni ničesar zgodilo."

"Tudi jaz sem pripravljen k temu, senor," odvrnem. "Toda zahtevam pa vse, kar se je meni vzelo, da se mi vrne."

"Oho! Tu pa preveč zahtevate."

"Ali poveljuje vašim vojakom častnik ali ropar?"

"Častnik."

"Upam tako, ker z roparji ne bi imeli nobene kupčije. Pošten vojak nikdar ne ropa. Ko ste zvedeli, da sem vaš trgovski prijatelj, ne morete niti trenutka dvomiti, če mi vrnete mojo lastnino ali ne."

"To so vaša nazaranja. Odpravite se vseno, in rezultat vam povemo pozneje. Kakor hitro smo končali posvetovanje, vas pokličemo."

Jaz pomignem tovarišem, naj gredo za menoj. Vrata za nami zapahnejo. Potem pa čujem priten glasove.

Skoro je minula ura, predno nas zopet pokličejo. Jaz kot kakakoljaki k mizi in se postavim takoj poleg Jordana. In tega nisem naredil brez namena, ker v njegovi bližini sta oba moja revolverja. Major Cadera je imel čuden obraz. Zdelo se je, kot bi se jezil, vendar sem opazil skrivno zamagovanje na njegovem obrazu. Najbrž je bil sklep, katerega so baš kar naredili, neprijeten za njega, toda obljubili so mi pozneje zadovoljenje.

"Gotovi smo, senor," reče Jordan, "in lahko si čestitate, ker vas pustimo tako poceni."

"Nikakor ne, ker mi ne zahtevamo nobene milosti od vas. Kaj ste sklenili glede moje osebe?"

"Vas ne bomo ustrelili."

"Lepo. Torej lahko zopet vzamem svoja dva revolverja."

Hitro zgrabim za orožje, vtaknem je za pas in stopim par korakov nazaj.

"Stojte!" zakriči Jordan. "Mi vam ne moremo dovoliti, da nosite orožje."

"Zakaj? Jaz sem obljubil, da se pustim ustreliti, če vi tako ukazete, ker pa tega niste storili, torej sem upravičen do svoje lastnine."

"Vi me silite, da vam odvezam orožje. Kakor hočete. Major Cadera, vzemite mu orožje."

Majorju to povelje ni nič kaj ugajalo. Sicer stopi proti meni, vendar ne prav blizu in reče:

"Sem z orožjem."

"Vzemite je, če hočete, senor," se smejem. "Toda bojte se, da ne pridete preblizu."

mojih pestij, katere ste že enkrat občutili."

In pokazem mu pest. Major se obrne k Jordanu in reče:

"Slišali ste, senor. On neče izročiti orožja."

"Toda jaz želim, da se to naredi," kriči Jordan. "Takoju mu vzemite orožje."

Major je v zadregi, iz katerega pa rešim s tem, da rečem:

"Ne silite ga, da se me dotakne, ker ga takoj pobijem na tla."

"Ne pozabite, da bo tudi on nasproti vam rabil orožje, ker ima pištole."

"Do sedaj — da, toda sedaj ne več."

In med tema dvema stavkoma se bliskoma vržem na majorja ter mu zbijem pištole iz rok. Major zakolne in naredi kot bi hotel seči po eni.

"Nazaj!" zakličem. "Sicer streljam na vas iz vašega revolverja."

"Diabolo!" kolne Jordan.

"To je preveč. Pomnite, da smo tudi mi oboroženi. Kaj morete proti nam? Oddajte svoje orožje in sicer takoj, ker drugače pokličem svoje vojake."

"Da, orožje bom oddal, toda ne vam, pač pa tem ljudem." Jerbateru dam revolver, kapitanu pa svojo pištole, dočim obdržim drugo za sebe. Počem pa hitro skočim proti vratom, katera zapahnem. Jordan pa pomolim revolver potisne in rečem:

"Vaši ljudje ne morejo v to sobo. Sicer pa če jih pokličete, tedaj takoj streljamo."

To vse se je zgodilo bliskoma. Častniki sicer drže svoje pištole pripravljene, toda se ne drznejo streljati. Krmilar je stopil za Jordanom in poželi vo in rečem:

"Sveta nebesa!" zakličem Jordan, "ali je kaj takega splon mogoče? Ali mislite v resnici, da je tako lahko nas postreljati. Jaz na primer zgrabim tu — za — o gorje!"

Jordan je hotel zgrabiti za pištole, toda je moral to opustiti, kajti v tem trenutku mu stisne krmilar roke, da Jordan glasno zakriči:

"Pustite orožje, mož, sicer vas stisnem kakor citrono," reče krmilar. "Le začnite, senor," reče proti meni obrnjen, "sedaj je enkrat prišla prava prilika za mene, da primem moža za bedra, da mu bo tekla voda pri čevljih ven."

"Sustite me!" kriči Jordan. "Adut, ti mi še roke zložiš."

Nihče se ne drzne Jordanu pomagati. Na vse častnike so merili moji tovariši, in poleg tega razjasnim še jaz gospodom položaj:

"Če ne odložite takoj orožja, tedaj zapovem jaz temu možu, da zdrobi vašemu poveljniku prsa. Povem vam, da bodele kmalu slišali pokati kosti. Torej proč z orožjem. Ena — dve —"

Komaj zgovorim dve, že leži na mizi. Sicer se pa častniki niso bali, ker so itak vedeli, da se jim ničesar ne zgodi. Na obrazu generala opazim celo izraz zadovoljstva. On je bil najbrž dobro opovsan, ker sem ga vgnal v kozji rog, in sedaj se je zgodilo vrhovnemu poveljniku ravno tako. To ga je na tihem veselilo.

"Poberite orožje!" rečem Jerbateru.

In Jerbater si tega ne da dvakrat reči, tako da so imeli naši nasprotniki sedaj samo še svoje sablje, katerih se pa nisimo bali. Potem pa pomignem krmilarju, naj spusti Jordana, ki se zmučen vsede na stol, dočim mu jaz rečem:

"Sedaj ste zvedeli, da ni tako lahko odločevati o življenju drugih, o katerih mislite, da so navadni postopaki, v resnici pa pošteni in pogumni možje."

"Ne pozabite, da je tisoče mojih vojakov v bližini," reče Jordan.

"Ha, teh adutov se ne bojimo. Kaj uravite, senor Jordan?"

k sledečemu načrtu? Mi vas zvežemo kot čredo konj, nakar zapustimo to sobo in se podamo skozi sredo vaših vojakov proti morju. Ako pade vašin adutov v glavo, da nas napadejo, tedaj postreljamo najprej vas, predno se udamo. In če nas ne pustite v miru, sem popolnoma odločen, da kaj takega storim. Imel sem opraviti še z drugačnimi ljudmi kot z vami. Prebil sem se skozi stotine Komancjev in Apačev, in vendar je en sam od teh več vreden kot dvajset vaših adutov. Prišel sem k vam kot prijatelj, toda vi ravnate z menoj kot z lumpcem in falotom, in celo sedaj, ko sem vas prepričal, kako velikansko koristimate od mojega obiska, mi stavite zahrbtno past. Za mene niste več mož, ker na vas se ne sme človek nikdar zanesti, ker sproti požirate svoje besede."

Te besede so imele uspeh. "Kaj pa zahtevate od mene?" vpraša Jordan.

"Poštenost, nič drugega. Od sedaj naprej hočem prost biti."

"Nameraval sem, da vas odpošljem jutri zgodaj v Buenos Ayres, in vam pridelim zajedno svojega pooblaščenca."

"To je vse lepo, toda pri tem vendar nimate vzroka, da me še nocoj zapirate. Kdo pa bo vaš pooblaščenec?"

"Major Cadera."

"Zakaj pa ravno ta?"

"Zbral sem ga, ker se nanj lahko zanesem, in ker ga nihče ne pozna v Buenos Ayres. Saj morate sami priznati, da mora biti moj pooblaščenec tam skrajno previden."

"Nimam ničesar proti temu, da nas major spremlja, toda zahtevam, da se z nami ravna kot s poštenimi ljudmi."

In ko se še dogovorimo, da bo imel major s seboj ravno toliko mož, kot jih je pri meni, vprašam Jordana:

"Kako je pa z našo lastnino?"

Jordan pogleda generala, in slednji mu prikimajo, naj se uda, radičesar Jordan odvrne:

"Vse dobite nazaj, razven svote, katero ste majorju odvezli."

"Tega pa ne pustim. Jaz majorju nisem vzel denarja, pač pa sem mu vzel tuji denar, katerega je ukradel estancijeru, kateremu je celo poslopje zažgal."

"Kaj me briga požar tuje hiše?"

"No, če vam to ni prav, tedaj se nečem z vami več razgovarjati. In zakaj major ne bi izročil denarja? Njegov ni, ker ga je ukradel. Če pa nima denarja, tedaj ga plačajte vi, saj vendar vam služi."

"Bašta! Z vami se ne more nihče pripraviti. Vzemite torej tudi ta denar. Ničesar nimam proti temu. Ali ste sedaj zadovoljni?"

Generalu še naročim, da mi morajo potrditi pismo, v katerem potrdijo, da obljubijo s častno besedo prost odhod. Stotnik pa napiše pismo, nakar se vsi navzoči častniki podpišejo z Jordanom vred. Ko je bilo to gotovo, reče Jordan:

"Tako! Zgodilo se je. Edini smo, in sedaj nam izročite naše pištole."

"Zakaj? Ali vam je toliko leželo na teh pištolah? Najprvo vas moram prositi, da svojo besedo uresničite. Oddajte nam vsa naša lastnina."

"To naj stori general, ki je vse shranil."

"Torej mi dovolim, da se odstrani iz sobe, drugi senorji po ostanejo v sobi. Deset minut bo zadostovalo, da dobimo vse skupaj. Požurite se general, sicer se moja sumnja vzbudi. In ne delajte nobenih zahrbtnih načrtov, ker sicer bo življenje vaših tovarišev v skrajni nevarnosti."

General samo pomiga z glavo, nakar ga spustim skozi vrata, katera pa takoj zopet zaklenem. Ostali častniki z Jordanom vred molčijo. Čutijo se pobite, in sramovali so se, ker jih je ustrašovala peščica ljudi v njih glavnem taboru. Le stotnik me včasih precej prijazno pogleda. Bil je mlad in lep mož, ki je imel nekaj plemenitega na sebi.

Ko preteče deset minut, potrkna na vrata. Hitro stopim tja z napetim revolverjem. Bil

je general, ki je v spremstvu nekaterih vojakov prinesel naša orožja. Kmalu izberemo vsak svoje, pri čemer se je pa pokazalo, da manjka še marsikaka stvar. Raditega ostro primem generala, ki se poda še enkrat med vojake, in kmalu imamo vsa svoja lastnina pri sebi, razven — denarja."

Jaz sem sicer svoje dobil, drugi tudi, toda estancijero pa ničesar. Njemu je manjkalo tisoč papirnatih dolarjev. Mogoče se je estancijero motil, ali pa je major denar za sebe obdržal. Toda estancijero trdi, da se ni zmotil, major pa trdi da nima ničesar, in konecno hoče estancijero pregledati celo svoto, ko se oglasi krmilar:

Tritisoč dolarjev tudi niso mačkine solze, da bi jih kar tako pustili. Senor major naj mi seže v roko, da mi tako potrdi, da v resnici nima denarja."

In krmilar stegne svojo široko roko proti majorju. Ta pa je bil v resnici toliko nepreviden, da je segel v roko in rekel:

"Tu je moja častna beseda, da sem vse oddal."

Komaj pa zgovori te besede, zakriči naglas bolečine. Krmilar ni spustil njegove roke, pač pa čimdalje huje pritiskal.

"Cielo, cielo," kriči major. "Spustite me vendar."

"Kje je denar?" vpraša krmilar, ko roko vedno huje stiska.

"Jaz ga nimam, v resnici ga nimam."

"Imaš ga lopov. Zdrobim ti roko v moko, če ga takoj ne daš."

"Que dolor, que tormento!" kriči Cadera in skače z obema nogama. "Jaz nimam ničesar — ničesar, jaz — jaz —"

"Spustite ga," zapove general. "Saj vendar kaj tacega ne moremo —"

Naprej pa ne more, ker krmilar surovo nad njim zakriči: "Molčite! Že vem, kaj delam. Ta lopov ima že na obrazu zapisano, da je hudoben človek. Pazite, takoj bo priznal, da ima denar."

In krmilar stisne majorjevo roko, da so skoro kosti škripale. Major ne more več zdržati ter zakriči:

"Sveta nebesa, jaz — da, ima ga."

"Kje imaš denar?" vpraša Larsen, ne da bi spustil roko.

"V klobuku."

"Ven z njim — takoj."

Larsen vzame denar, ga pokazuje generalu in reče:

"No, kdo je imel prav, vi ali jaz? Boga prosite, da vam da ravno take roke kot so moje, pa vam bo vsak tat tatvino priznal. Ta famozni gospod major bo precej dolgo časa vrjel, da ima sto prstov na roki, upam pa, da z njimi ne bo več kradel."

Estancijero spravi denar. Jordan pa, za katerega je bil položaj najbolj mučen, se zdajci obrne k meni in vpraša:

"Ali ste sedaj zadovoljni, senor?"

"Popolnoma. In upam tudi, da bo sklenjeni mir večno trajal."

"Torej grem, da preskrbim za vaše stanovanje. Če imate kaj želj, obrnite se na stotnika tukaj, ki vam bo postregel. Moj gost ste."

In Jordan odide zajedno z generalom in majorjem, ki me strupeno pogleduje. Gotovo je mislil na novo maščevanje. Le stotnik ostane za trenutek pri nas. Obrne se k meni in reče s tihim glasom:

"Senor, čudno pravico delijo tukaj. Pridružil sem se tem četam, ker sem mislil, da delajo za dobro stvar, sedaj pa vidim, da so navadni sleparji in roparji. Prosim vas torej, da mene ne sodite po drugih, ker tudi dalj časa ne bom ostal. Dotedaj pa lahko vedno računam na mojo pomoč."

"Srčna hvala," odvrnem, "in prav veseli me, ker dobim tukaj moža, ki ni tako pokvarjen, kot je ostala banda. Saj ni skoro nobenega vojaka, pač pa sami roparji in brigandi."

Dalje prihodnjici.

Mlada samotarica. Iz Budimpešte poročajo: Stavbinski podjetnik Emerih Ehrenwald je dobil v svojem stanovanju svojega triletnega sina in svojega poldrugetno hčerko nez-

vestna. Plin je bil odprt. Z največjim trudom so rešili otroka. Sinček je povedal, da je hotel sebe in svojo sestro zaradi tega umoriti, ker jih mati ni vzela s seboj na izprehod.

Pariški apaši. Iz Pariza poročajo: V bolnišnico predmetstva Deins so pred kratkim prinesli voditelja apašev, Esnaulta, ker si je zlomil nogo. Njegova postelja je stala izolirana v nekem paviljonu. Predvčerajšnjim ponoči je zagledala strežnica kar naenkrat devet apašev, ki so se pripeljali v avtomobilu, da odpeljejo Esnaulta. Tega so že zavili, da ga odnese v avtomobil, ko je vsled alarma, ki ga je dala strežnica, prihitelo več drugih strežajev.

Apaši so spustili svojega šefa na tla ter pobegnili čez zid. Isto noč sta prišla dva mlada, elegantno oblačena moška v

spremlstvu plesalk v neko predmestno restavracijo. Pri plačevanju je eden izmed obeh lahko komišljeno pokazal večji znesek bankovcev. Ko je odšel iz restavracije, ga je takoj napadlo več apašev, ki so ga začeli z noži obdelovati. Ko je prišla policija, ni mogla najti niti gostilničarja, niti njegovih gostov. Apaši so dobili precej denarja. Oropanec je bil zoletni pravdnik, sin znanega politika.

Napad na uradno komisijo. Iz Lvova poročajo: Povodom neke zemljiške razdelitve je v Dolino prišel okrajni glavar Kaspari z agrarno komisijo. Hujskači so kmete nahujskali, da so hoteli to komisijo s silo preprečiti. Kmetje so obmetovali komisijo s kamenjem ter jo napadli s palicami. Okrajni glavar Kaspari je šestkrat u-

strelil v množico, ne da bi koga zadel. Okrajni glavar, župan in neki inženir so bili precej poškodovani. Deset kmetov so aretirali.

Pravi "ain Expeller" hko tudi na anotraj življenja. Vzemite štiri kaptice s polnim kozarcem vode.

25 in 50c po lekarnah ali naravnost od

F. Ad. RICHTER & CO.

74-80 Washington Street, New York, N. Y.

Frank Sakser

Glavni urad: 82 Cortlandt St.,
NEW YORK, N. Y.

Podružnica: 6104 St. Clair Ave.,
CLEVELAND, O.

Pošilja
DENARJE
v staro domovino

Prodaja
PAROBRODNE
LISTKE

potom c. kr. poštne

za vse prekmorske

hranilnice na Dunaju; hitro

parobrodne družbe po izvirnih

in ceno.

cenah.

Tisoče Slovencev se vedno obrača na to staro
tvrdko, a nihče ne more tožiti o kaki izgubi.

Prekinjeno delo

Naše vsakdanje življenje mora biti tako uravnano, da smo vedno aktivni ter da uporabimo vsak čas popolnoma po svoji zmožnosti. To nas dela zdrave in močne. Noben naših organov ne sme prekiniti svojega dela, da bi škodoval celemu telesu.

Toda tudi največja pazljivost ne more včasih preprečiti kakega organa, da ne bi prekinil z delavnostjo ali popolnoma zaostal. Zgodi se, da želodec neče sprejemati hrane ali neče vzeti toliko hrane kot jo truplo potrebuje. Včasih prenehajo jetra ali prebavljali organi z delom in hudo zaprtje je posledica. V takih slučajih je najbolje zdravilo

TRINERJEVO AMERISKO

GRENKO VINO

To očisti popolnoma ves sistem, brez bolečine ali nepravilne. Objednem da je moč prebavljajlim organom in z njimi celemu telesu. Ono

ustavi zdrav apetit,
poveča odvajanje in
prežene zaprtje
notranje bolečine in krče
glavobol zlatenico
dviganje in bruhanje.

Pomaga v vseh takih boleznih, kjer trpi želodec, ko smo zgubili apetit, smo zaprti ali slabi. Priporočamo to vino pri nervoznosti in ženskih boleznih in pri kroničnem zaprtju. Po lekarnah.

JOSIP TRINER,

Importer in exporter.

1333-9 S. Ashland Ave.

CHICAGO, ILL.